

Cieszyn przed stu laty - Manewry cesarskie 1906

Data publikacji: 13.06.2006 0:00

Postać cesarza Franciszka Józefa I w Cieszynie cieszy się sporą estymą i sympatią. W czasie swego długiego życia Najjaśniejszy Pan odwiedził Cieszyn czterokrotnie. Wizyty te miały miejsce w roku 1851, 1880, 1890 i 1906. Ta ostatnia, a zarazem najdłuższa wizyta sędziwego cesarza przebiegała zatem sto lat temu, w dniach od 30 sierpnia do 5 września, a łączyła się z przeprowadzanymi w okolicach Cieszyna wielkimi manewrami wojskowymi. Do tamtych wydarzeń nawiązuje otwarta 8 czerwca 2006 w Galerii Wystaw Czasowych Muzeum Śląska Cieszyńskiego nowa wystawa zatytułowana **CIESZYN PRZED STU LATY – MANEWRY CESARSKIE 1906. Dzięki MARIUSZOWI MAKOWSKIEMU**, komisarzowi wystawy, możemy udać się w podróż sentymentalną po Cieszynie takim, jakim ujrzał go wzrok Jego Cesarskiej Mości. A że starano się ugościć monarchę w sposób jak najbardziej godny i uroczysty, przekonać się możemy patrząc na fotografie dokumentujące tę wizytę, a na nich wzniesione na tę okazję triumfalne bramy, ozdobione budynki publiczne i prywatne, oficjalne audiencje dworskich dygnitarzy, przedstawiciele miejscowych władz, duchowieństwa obu wyznań, śląską szlachtę, korpus oficerski, posłów wiedeńskiego parlamentu i Sejmu Śląskiego, mieszczan, reprezentacje gmin wiejskich oraz członków niemieckich, polskich i czeskich stowarzyszeń. Cesarz odwiedził budynki użyteczności publicznej, szkoły, zakłady opiekuńcze, kościoły i klasztory. Przywiązanie do tego monarchy, pod którego rządami Cieszyn osiągnął poczucie stabilizacji i dobrobytu, zaowocowało nadaniem jego imienia m.in. jednemu z pawilonów Szpitala Śląskiego w 1892 roku, zaś 6 lat później, z okazji 50-lecia panowania miasto wybudowało „Jubileuszowy Dom Sierot im. Franciszka Józefa i cesarzowej Elżbiety” przy ul. Willowej (obecnie ul. Kraszewskiego). W 1903 roku stanął na Olzie Most Jubileuszowy, do którego prowadziła ul. Franciszka Józefa (obecnie ul. 3 Maja). W 80. urodziny monarchy, w roku 1910, cieszyńscy mieszczanie wystawili w Lasku Miejskim pomnik w kształcie obelisku z cesarskim popiersiem. W wielu odwiedzanych przez cesarza budynkach zachowały się także po dziś dzień poświęcone mu tablice pamiątkowe.

W czasie swej ostatniej wizyty, w poszanowaniu każdej religii, Franciszek Józef I wizytował ewangelicki Kościół Jezusowy oraz wspaniałe przyozdobioną żydowską synagogę przy ul. Bożniczej. Odwiedzał także zakłady przemysłowe, jak mleczarnię w Cieszynie czy fabrykę mebli giętych żydowskich przemysłowców Kohnów. Osobiście otworzył nową siedzibę Sądu Obwodowego oraz salę posiedzeń Rady Miejskiej. Z okazji swego pobytu w Cieszynie cesarz darował ze swej prywatnej szkatuły na cele dobroczynne niemalą kwotę 20.000 koron. Wizycie towarzyszyły występy orkiestr i chórów, pokazy sztucznych ogni i specjalne nocne pochody z pochodniami.

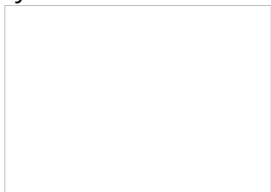
Franciszek Józef I mieszkał na cieszyńskim zamku. We frontowych pokojach pierwszego piętra Pałacu Myśliwskiego przygotowywano cesarski apartament. Składał się z sypialni, pokoju toaletowego, gabinetu, salonu i pokoju przyjęć. Ozdabiały go wykwintne meble, portrety Habsburgów i obrazy wielkich malarzy - Rafaela czy Murilla, pochodzące ze zbiorów cieszyńskich arcyksiążąt. Próbę rekonstrukcji tych wnętrz zobaczyć można na wystawie.

Honorowy patronat nad wystawą objął prawnuk cesarza Franciszka Józefa, **MARKUS SALVATOR VON HABSURG-LOTHRINGEN**, który zaszczylił swoją obecnością uroczystość otwarcia tejże wystawy. Gośćmi honorowymi byli również konsul austriacki REINHARD KOGLER z Konsulatu Generalnego Austrii w **Krakowie**, **GREGOR SEMRAD z Muzeum Morawsko-Śląskiego w Klosterneuburgu** oraz **TRISTAN LOIDL**, antykwariusz z Salzburga. Specjalną inscenizację przypominającą powitanie Jego Cesarskiej Mości w cieszyńskim grodzie przygotowały dzieci z **Katolickiego Przedszkola Dzieciątka Jezus**.

Podczas otwarcia wystawy dyrektor Muzeum Śląska Cieszyńskiego, MARIAN DEMBINIOK, wręczył pamiątkowy medal księdza Leopolda Jan Szersznika osobom, które w ostatnich latach wykazały się szczególnymi zasługami w przywracaniu świetności muzeum, wzbogacaniu jego zbiorów, a także przyczynili się do powstania prezentowanej wystawy. Medalami uhonorowano **JERZEGO WAŁGĘ, WOJCIECHA RIESSA, ANDRZEJA KOTOWIECKIEGO, GREGORA SEMRADA** oraz – na pamiątkę tej wyjątkowej wizyty – **arcyksięcia MARKUSA SALVATORA VON HABSURG-LOTHRINGEN**.

Muzeum Śląska Cieszyńskiego składa podziękowania wszystkim osobom oraz instytucjom, które zgodziły się wypożyczyć na wystawę eksponaty związane z ostatnią cesarską wizytą oraz sponsorom tejże wystawy: Bankowi Spółdzielczemu w Cieszynie, Wytwórni Naturalnych Wód Mineralnych USTRONIANKA, Energetyce Cieszyńskiej, Brackiemu Browarowi Zamkowemu oraz Café Muzeum.

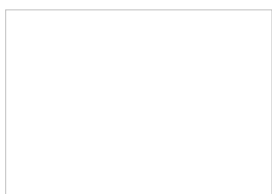
Wystawę można zwiedzać do października br. w godzinach otwarcia ekspozycji stałej cieszyńskiego muzeum. Zapraszamy!

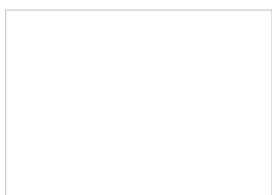
Goście honorowi (od lewej) Markus Salvator von Habsburg-Lothringen, Tristan Loidl, Gregor Semrad, (przed nim) C.K. Nadworny Tłumacz - Grzegorz Chromik oraz Mariusz Makowski, komisarz wystawy

□

Arcyksiążę Markus Salvator von Habsburg-Lothringen w otoczeniu członków Cieszyńskiego Bractwa Kurkowego

Dzieci z Katolickiego Przedszkola Dzieciątka Jezus prezentują powitanie cesarza

Fragment ekspozycji w Galerii Wystaw Czasowych